

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 29ης Απριλίου 2010*

Στην υπόθεση C-340/08,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το House of Lords (Ηνωμένο Βασίλειο) με απόφαση της 30ής Απριλίου 2008, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Ιουλίου 2008, στο πλαίσιο της δίκης

The Queen, κατόπιν αιτήσεως των:

Μ κ.λπ.,

κατά

Her Majesty's Treasury,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, C. Toader, C. W. A. Timmermans (εισηγητή), K. Schieman και P. Kūris, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi
γραμματέας: M.-A. Gaudissart, προϊστάμενος μονάδας,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Νοεμβρίου 2009,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- οι Μ κ.λπ., εκπροσωπούμενες από τον B. Emerson, QC, καθώς και από τον S. Cox, barrister, τον H. Miller και την K. Ashton, solicitors,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την I. Rao, επικουρούμενη από τον J. Swift, barrister,
- η Εσθονική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Uibo,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την S. Boelaert και τον P. Aalto,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 14ης Ιανουαρίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 881/2002 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2002, για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 467/2001 του Συμβουλίου για την απαγόρευση της εξαγωγής ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών στο Αφγανιστάν, την ενίσχυση της απαγόρευσης πτήσεων και την παράταση της δέσμευσης κεφαλαίων και άλλων οικονομικών πόρων όσον αφορά τους Ταλιμπάν του Αφγανιστάν (ΕΕ L 139, σ. 9), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 561/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Μαρτίου 2003 (ΕΕ L 82, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 881/2002).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ των Μ κ.λπ. και του Her Majesty's Treasury (Υπουργείου Οικονομικών του Ηνωμένου Βασιλείου, στο εξής: Treasury) σχετικά με αποφάσεις με τις οποίες η εν λόγω αρχή έκρινε ότι, με το περιοριστικό μέτρο που προβλέπει το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002, απαγορεύεται η χορήγηση κοινωνικών παροχών και παροχών προνοίας στις αναιρεσείουσες της κύριας δίκης, συζύγους προσώπων περιλαμβανόμενων στον κατάλογο που κατήρτισε η επιτροπή, η οποία συνεστήθη κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 6 του ψηφίσματος 1267 (1999) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, και περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του ανωτέρω κανονισμού (στο εξής, αντιστοίχως: περιλαμβανόμενα στον κατάλογο πρόσωπα, επιτροπή κυρώσεων και Συμβούλιο Ασφαλείας).

Το νομικό πλαίσιο

Τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας

- 3 Στις 16 Ιανουαρίου 2002, το Συμβούλιο Ασφαλείας εξέδωσε το ψήφισμα 1390 (2002), το οποίο καθορίζει τα μέτρα που πρέπει να λάβουν τα κράτη κατά του Οσάμα Μπιν Λάντεν, των μελών της οργανώσεως Αλ Κάιντα και των Ταλιμπάν, καθώς και των λοιπών προσώπων, ομάδων, επιχειρήσεων και φορέων που συνδέονται με αυτούς και περιλαμβάνονται στον κατάλογο, ο οποίος καταρτίστηκε κατ' εφαρμογήν των ψηφισμάτων 1267 (1999) και 1333 (2000) του Συμβουλίου Ασφαλείας.
- 4 Κατά την παράγραφο 2 του ψηφίσματος 1390 (2002):

«[Το Συμβούλιο Ασφαλείας] [α]ποφασίζει ότι όλα τα κράτη οφείλουν να λάβουν τα κάτωθι μέτρα κατά του Οσάμα Μπιν Λάντεν, των μελών της οργανώσεως Αλ Κάιντα και των Ταλιμπάν, καθώς και των λοιπών προσώπων, ομάδων, επιχειρήσεων και φορέων που συνδέονται με αυτούς και περιλαμβάνονται στον κατάλογο, ο οποίος καταρτίστηκε κατ' εφαρμογήν των ψηφισμάτων 1267 (1999) και 1333 (2000) και πρέπει να ενημερώνεται τακτικώς από την [επιτροπή κυρώσεων]:

- a) να δεσμεύσουν αμελλητί τα κεφάλαια και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή οικονομικούς πόρους των εν λόγω προσώπων, ομάδων, επιχειρήσεων και φορέων, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων που προέρχονται από αγαθά που ανήκουν στους ίδιους ή που ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από αυτούς, ή από πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους ή κατ' εντολήν τους, και να μεριμνήσουν ώστε ούτε τα κεφάλαια αυτά ούτε άλλα κεφάλαια, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή οικονομικοί πόροι να διατίθενται, άμεσα ή έμμεσα, προς όφελος των προσώπων αυτών, εκ μέρους πολιτών τους ή εκ μέρους προσώπων ευρισκομένων στο έδαφός τους.

[...].»

- 5 Στις 20 Δεκεμβρίου 2002, το Συμβούλιο Ασφαλείας εξέδωσε το ψήφισμα 1452 (2002) για τη διευκόλυνση της τηρήσεως των υποχρεώσεων στον τομέα καταστολής της τρομοκρατίας.
- 6 Η παράγραφος 1 του ψηφίσματος 1452 (2002) ορίζει τα εξής:

«[Το Συμβούλιο Ασφαλείας] [α]ποφασίζει ότι οι διατάξεις του [...] εδαφίου α, παράγραφος 2, του ψηφίσματος 1390 (2002) δεν εφαρμόζονται επί των κεφαλαίων και λοιπών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων που έχουν χαρακτηριστεί από το ενδιαφερόμενο κράτος ή τα ενδιαφερόμενα κράτη:

- a) ως αναγκαία για την κάλυψη βασικών δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών για είδη διατροφής, ενοικίου ή ενυπόθηκου δανείου, φαρμάκων και ιατρικής θεραπείας, φόρων, ασφαλίσεων και τελών σε επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, [...], υπό τον όρο ότι το ενδιαφερόμενο κράτος ή τα ενδιαφερόμενα κράτη ενημερώνουν προηγουμένως την [επιτροπή κυρώσεων] για την πρόθεσή τους να επιτρέψουν, ενδεχομένως, την πρόσβαση στα εν λόγω κεφάλαια, περιουσιακά στοιχεία ή πόρους, και υπό την προϋπόθεση ότι η [επιτροπή κυρώσεων] δεν θα εκδώσει αντίθετη απόφαση εντός σαράντα οκτώ ωρών αφότου ενημερωθεί σχετικώς·

[...].»

Η νομοθεσία της Ενώσεως

- 7 Κατ' εφαρμογήν του ψηφίσματος 1390 (2002), το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως εξέδωσε, στις 27 Μαΐου 2002, την κοινή θέση 2002/402/ΚΕΠΠΑ περί περιοριστικών μέτρων κατά του Οσάμα Μπιν Λάντεν, των μελών της οργανώσεως Αλ

Κάιντα και των Ταλιμπάν, καθώς και των λοιπών ατόμων, ομάδων, επιχειρήσεων και οντοτήτων που συνδέονται με αυτούς, και περί καταργήσεως των κοινών θέσεων 96/746/ΚΕΠΠΑ, 1999/727/ΚΕΠΠΑ, 2001/154/ΚΕΠΠΑ και 2001/771/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 139, σ. 4).

- 8 Ο κανονισμός 881/2002 είχε, μεταξύ άλλων, ως σκοπό, όπως προκύπτει ειδικότερα από την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του, την εφαρμογή του ψηφίσματος 1390 (2002).

- 9 Το άρθρο 1 του κανονισμού 881/2002 ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) Ως “κεφάλαια” νοούνται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τα οικονομικά οφέλη κάθε είδους [...].

- 2) Ως οικονομικοί πόροι νοούνται κάθε είδους περιουσιακά στοιχεία, υλικά ή άυλα, κινητά ή ακίνητα, τα οποία δεν είναι κεφάλαια αλλά μπορεί να χρησιμοποιούνται για την απόκτηση κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών.

[...].»

10 Κατά το άρθρο 2 του κανονισμού 881/2002:

«1. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και οικονομικοί πόροι που ανήκουν, ή βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή φυσικού ή νομικού προσώπου, ομάδας ή οντότητας που ορίζεται από την Επιτροπή Κυρώσεων και περιλαμβάνεται στον κατάλογο που αναφέρεται στο παράρτημα Ι.

2. Κανένα κεφάλαιο δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, σε οποιοδήποτε ή προς όφελος οποιουδήποτε από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τις ομάδες ή τις οντότητες που ορίζονται από την Επιτροπή Κυρώσεων και περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι.

3. Δεν διατίθενται οικονομικοί πόροι άμεσα ή έμμεσα προς οιοδήποτε ή προς όφελος οιοδήποτε από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τις ομάδες ή τις οντότητες που ορίζονται από την Επιτροπή Κυρώσεων και περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι, για την απόκτηση, από το εν λόγω πρόσωπο, ομάδα ή οντότητα, κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών.»

11 Το Συμβούλιο, κρίνοντας ότι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα όφειλε να λάβει μέτρα για την εφαρμογή του ψηφίσματος 1452 (2002), εξέδωσε στις 27 Φεβρουαρίου 2003 την κοινή θέση 2003/140/ΚΕΠΠΑ σχετικά με εξαιρέσεις από τα περιοριστικά μέτρα που επιβάλλει η κοινή θέση 2002/402/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 53, σ. 62).

12 Η τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 561/2003 διευκρινίζει ότι, λαμβανομένου υπόψη του ψηφίσματος 1452 (2002), είναι αναγκαία η προσαρμογή των μέτρων που επιβλήθηκαν από την Κοινότητα.

13 Το άρθρο 2α του κανονισμού 881/2002, διάταξη που προστέθηκε στον εν λόγω κανονισμό με τον κανονισμό 561/2003, προβλέπει ότι:

«1. Το άρθρο 2 δεν εφαρμόζεται στα κεφάλαια ή στους οικονομικούς πόρους, εφόσον:

α) κάποια από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, που απαριθμούνται στο παράρτημα II, όρισε, κατόπιν αιτήματος που υπέβαλε ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ότι τα εν λόγω κεφάλαια ή οι οικονομικοί πόροι είναι:

i) αναγκαία για την κάλυψη βασικών δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών για είδη διατροφής, ενοικίου ή ενυπόθηκου δανείου, φαρμάκων και ιατρικής θεραπείας, φόρων, ασφαλίσεων και τελών σε επιχειρήσεις κοινής ωφελείας,

[...] και

β) ο ορισμός αυτός κοινοποιήθηκε στην επιτροπή κυρώσεων, και

γ) i) στην περίπτωση του ορισμού δυνάμει του στοιχείου α', σημεία i, [...] η επιτροπή κυρώσεων δεν έφερε αντίρρηση στον ορισμό εντός 48 ωρών από την κοινοποίηση, ή

[...]

2. Κάθε πρόσωπο που επιθυμεί να επωφεληθεί από τις περιλαμβανόμενες στην παράγραφο 1 διατάξεις απευθύνει το αίτημά του στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, που αναφέρεται στο παράρτημα II.

Η αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο παράρτημα II κοινοποιεί αμέσως και γραπτώς στο πρόσωπο που υπέβαλε το αίτημα και σε κάθε άλλο πρόσωπο, οργανισμό ή οντότητα που είναι γνωστό ότι είναι άμεσα ενδιαφερόμενοι, κατά πόσον το αίτημα έγινε δεκτό.

Η αρμόδια αρχή ενημερώνει επίσης τα άλλα κράτη μέλη κατά πόσον το αίτημα για την εξαίρεση αυτή έγινε δεκτό.

[...]»

¹⁴ Το άρθρο 10 του κανονισμού 881/2002 ορίζει τα εξής:

«1. Κάθε κράτος μέλος καθορίζει τις επιβλητέες κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού. Οι κυρώσεις αυτές είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

[...]

3. Κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για τη δίωξη παντός φυσικού ή νομικού προσώπου, ομάδας ή οντότητας που υπάγεται στη δικαιοδοσία του και παραβαίνει τις απαγορεύσεις που ορίζει ο παρών κανονισμός.»

- 15 Το Treasury ορίζεται στο παράρτημα II του κανονισμού 881/2002 ως η αρμόδια αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας.

Η εθνική νομοθεσία

- 16 Το διάταγμα του 2002 περί Αλ Κάιντα και Ταλιμπάν (Μέτρα των Ηνωμένων Εθνών) [The Al-Qa'ida and Taliban (United Nations Measures) Order 2002, στο εξής: διάταγμα του 2002] έχει, όπως ορίζει το προοίμιό του, ως σκοπό να θέσει σε εφαρμογή τα ψηφίσματα 1390 (2002) και 1452 (2002) του Συμβουλίου Ασφαλείας.
- 17 Το άρθρο 7 του διατάγματος του 2002, με τίτλο «Διάθεση κεφαλαίων στον Οσάμα Μπιν Λάντεν και σε συνδεόμενα με αυτόν πρόσωπα», ορίζει:

«Όποιος, άνευ προηγούμενης άδειας του Treasury κατά το παρόν άρθρο, διαθέτει κεφάλαια σε πρόσωπο ή προς όφελος προσώπου του οποίου το όνομα περιλαμβάνεται στον κατάλογο ή προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό περιλαμβανόμενου στον κατάλογο προσώπου διαπράττει αδίκημα κατά την έννοια του παρόντος διατάγματος.»

- 18 Το άρθρο 20 του διατάγματος του 2002, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ποινές και διαδικασίες», προβλέπει στην παράγραφο 1:

«Όποιος διαπράττει αδίκημα βάσει των άρθρων [...] 7 [...] τιμωρείται:

- a) σε περίπτωση καταδίκης του κατόπιν μηνύσεως ή καταγγελίας, με ποινή στερητική της ελευθερίας έως 7 ετών και/ή χρηματική ποινή, ή
- b) σε περίπτωση καταδίκης του κατόπιν συνοπτικής διαδικασίας, με ποινή στερητική της ελευθερίας έως έξι μηνών και/ή χρηματική ποινή μη δυνάμενη να υπερβεί το ανώτατο όριο που προβλέπει ο νόμος.»
- 19 Από τις 16 Νοεμβρίου 2006, το διάταγμα του 2002 αντικαταστάθηκε από το διάταγμα του 2006 περί Αλ Κάιντα και Ταλιμπάν (Μέτρα των Ηνωμένων Εθνών) [The Al-Qa'ida and Taliban (United Nations Measures) Order 2006, στο εξής: διάταγμα του 2006].
- 20 Κατά το άρθρο 7 του διατάγματος του 2006, με τίτλο «Δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων των περιλαμβανόμενων στον κατάλογο προσώπων»:

«1. Δεν επιτρέπεται, άνευ προηγούμενης άδειας κατά το άρθρο 11, η διαχείριση από περιλαμβανόμενα στον κατάλογο πρόσωπα ή τρίτα πρόσωπα κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων που βρίσκονται στην κυριότητα ή στην κατοχή προσώπου, το οποίο ορίζεται στην παράγραφο 2.

2. Στην απαγόρευση της παραγράφου 1 εμπίπτουν:

- a) όλα τα περιλαμβανόμενα στον κατάλογο πρόσωπα,
- b) πρόσωπα που ανήκουν ή ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο και
- c) πρόσωπα τα οποία ενεργούν για λογαριασμό ή κατ' εντολήν περιλαμβανόμενου στον κατάλογο προσώπου.

3. Η παραβίαση της απαγορεύσεως της παραγράφου 1 αποτελεί αδίκημα.»

²¹ Το άρθρο 8 του διατάγματος του 2006, με τίτλο «Διάθεση κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων σε περιλαμβανόμενα στον κατάλογο πρόσωπα», προβλέπει τα εξής:

«1. Απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση διάθεση, άνευ προηγούμενης άδειας κατά το άρθρο 11, κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων σε πρόσωπο ή προς όφελος προσώπου το οποίο ορίζεται στο άρθρο 7, παράγραφος 2.

2. Η παραβίαση της απαγορεύσεως της παραγράφου 1 αποτελεί αδίκημα.

[...]»

22 Το άρθρο 11 του διατάγματος του 2006, με τίτλο «Χορήγηση αδειών», ορίζει:

«1. Το Treasury δύναται να χορηγήσει άδεια για την εξαίρεση ειδικώς οριζόμενων με την άδεια πράξεων από τις απαγορεύσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, ή 8, παράγραφος 1.

2. Μια άδεια μπορεί

a) να είναι γενική ή να χορηγείται σε συγκεκριμένη κατηγορία προσώπων ή σε συγκεκριμένο πρόσωπο·

b) να υπόκειται σε όρους·

c) να είναι ορισμένης ή άοριστης διάρκειας.

3. Το Treasury δύναται οποτεδήποτε να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει την άδεια.

[...]

6. Όποιος ενεργεί βάσει αδείας χωρίς να τηρεί οιονδήποτε εκ των προβλεπόμενων σε αυτήν όρων διαπράττει αδίκημα.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- ²³ Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η διαφορά στην υπόθεση της κύριας δίκης αφορά διάφορες κοινωνικές παροχές και παροχές προνοίας, όπως εισοδηματική ενίσχυση, επίδομα επιβίωσης αναπήρων, οικογενειακές παροχές, επίδομα στεγάσεως, επίδομα αντισταθμίσεως του τοπικού φόρου, χορηγούμενες στις Μ κ.λπ., αναιρεσιούσες στην υπόθεση της κύριας δίκης, οι οποίες είναι σύζυγοι περιλαμβανόμενων στον κατάλογο προσώπων και κατοικούν με τα πρόσωπα αυτά και τα τέκνα τους στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- ²⁴ Το Treasury έκρινε, με τις αποφάσεις που εξέδωσε τον Ιούλιο του 2006 οι οποίες ισχύουν αορίστως, ότι οι εν λόγω παροχές εμπίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002.
- ²⁵ Καθόσον τα επίμαχα ποσά προορίζονταν, ενδεχομένως, για την κάλυψη των βασικών δαπανών της οικογένειας, της οποίας μέλη αποτελούν και περιλαμβανόμενα στον κατάλογο πρόσωπα, όπως για την αγορά κοινών ειδών διατροφής, τα ποσά αυτά διατίθενται, κατά το Treasury, εμμέσως προς όφελος των προσώπων αυτών, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως.

- 26 Το Treasury αποφάσισε ότι οι παροχές αυτές μπορούν, ως εκ τούτου, να χορηγηθούν, μόνον εφόσον εμπίπτουν στην εξαίρεση του άρθρου 2α του κανονισμού 881/2002, κατόπιν αδείας χορηγηθείσας βάσει του άρθρου 7 του διατάγματος του 2002.
- 27 Το Treasury χορήγησε σε διάφορες κρατικές αρχές άδειες συνοδευόμενες από ορισμένους όρους, με τις οποίες επέτρεψε την καταβολή κοινωνικών παροχών στις συζύγους της υποθέσεως της κύριας δίκης.
- 28 Οι Μ κ.λπ. προσέβαλαν τις αποφάσεις αυτές, ισχυριζόμενες ότι οι εν λόγω καταβολές δεν εμπίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002.
- 29 Αφού ηττήθηκαν πρωτοδίκως και κατ' έφεση, οι Μ κ.λπ. προσέφυγαν ενώπιον του House of Lords.
- 30 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο της άδειας που χορηγήθηκε βάσει του άρθρου 7 του διατάγματος του 2002, επιβάλλονται οι ακόλουθες υποχρεώσεις:
- οι επίμαχες παροχές πρέπει να καταβάλλονται σε τραπεζικό λογαριασμό, από τον οποίο η ενδιαφερόμενη σύζυγος μπορεί να κάνει ανάληψη μετρητών με ανώτατο όριο το ποσό των 10 λιρών στερλινών (GBP) για κάθε μέλος της οικογένειάς της, ενώ όλες οι λοιπές πληρωμές από τον λογαριασμό αυτόν πρέπει να γίνονται με χρεωστική κάρτα·
 - η ενδιαφερόμενη σύζυγος οφείλει να διαβιβάζει στο Treasury μηνιαία κατάσταση όλων των δαπανών του προηγούμενου μήνα, εσωκλείοντας αποδείξεις αγοράς

των σχετικών προϊόντων και αντίγραφο της μηνιαίας τραπεζικής καταστάσεως. Ενδέχεται να γίνεται έλεγχος από το Treasury των αποδείξεων αυτών προκειμένου να εξακριβώνεται ότι οι αγορές δεν υπερβαίνουν τις βασικές δαπάνες, και

- η άδεια επισημαίνει στην ενδιαφερόμενη σύζυγο ότι αποτελεί ποινικώς κολάσιμη πράξη η διάθεση στον σύζυγό της, του οποίου το όνομα περιλαμβάνεται στον κατάλογο, μετρητών, χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων.

31 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002 δεν επιβάλλει έναν τέτοιο αδιάκριτο μηχανισμό και προβάλλει, συναφώς, τα ακόλουθα επιχειρήματα:

- ο μηχανισμός αυτός δεν είναι αναγκαίος για την επίτευξη του σκοπού του ψηφίσματος 1390 (2002), ο οποίος συνίσταται στην παρεμπόδιση της χρησιμοποίησης κεφαλαίων για τρομοκρατικούς σκοπούς. Δύσκολα θα μπορούσε να γίνει κατανοητό πώς η καταβολή ορισμένων ποσών για τρέχουσες οικιακές δαπάνες, όπως η αγορά τροφίμων, από την οποία ένα περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο αντλεί ορισμένο όφελος σε είδος, μπορεί να ενέχει οιονδήποτε κίνδυνο διαθέσεως των ποσών αυτών για τρομοκρατικούς σκοπούς, καθόσον οι επίμαχες κοινωνικές παροχές υπολογίζονται επιμελώς ούτως ώστε να μην υπερβαίνουν τις στοιχειώδεις ανάγκες των δικαιούχων.
- τυχόν ευρεία ερμηνεία των όρων «προς όφελος» του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002 θα ήταν ανακόλουθη προς το άρθρο 2, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, το οποίο απαγορεύει τη διάθεση οικονομικών πόρων σε περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο εφόσον η διάθεση αυτή καθιστά δυνατή την εκ μέρους του «απόκτηση κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών».

- κατά την ερμηνεία του Treasury, οι όροι του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002 έχουν την έννοια των κεφαλαίων που «παραχωρούνται ή δαπανώνται προς όφελος ορισμένου προσώπου». Εντούτοις, δεδομένου του σκοπού που επιδιώκει ο κανονισμός αυτός, είναι πιθανότερο ότι ο συντάκτης του ήθελε να προσδώσει στους εν λόγω όρους την έννοια των κεφαλαίων που διατίθενται ή χρησιμοποιούνται προς όφελος προσώπου περιλαμβανομένου στον κατάλογο, το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια αυτά για τρομοκρατικούς σκοπούς, και
- η προτεινόμενη από το Treasury ερμηνεία συνεπάγεται ένα δυσανάλογο και καταχρηστικό αποτέλεσμα. Η ερμηνεία αυτή έχει ως αποτέλεσμα ότι όποιος καταβάλλει χρήματα στη σύζυγο περιλαμβανόμενου στον κατάλογο προσώπου, όπως ο εργοδότης ή η τράπεζά της, οφείλει να λάβει άδεια για τον λόγο και μόνον ότι αυτή διαβιεί με περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο και μέρος των δαπανών στις οποίες προβαίνει θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί προς όφελος του εν λόγω προσώπου. Επιπροσθέτως, οι όροι της άδειας είναι διαμορφωμένοι κατά τρόπο ώστε να εμποδίζουν, κατ' ουσίαν, τη σύζυγο να δαπανά τα χρήματά της, ανεξαρτήτως του εισοδήματός της, χωρίς να λογοδοτεί προηγουμένως στο Treasury για καθεμιά από τις ανωτέρω δαπάνες. Τούτο συνιστά αυθαίρετη διείσδυση στη σφαίρα της ιδιωτικής ζωής προσώπου, το οποίο δεν περιλαμβάνεται στον οικείο κατάλογο.

32 Υπό τις συνθήκες αυτές, το House of Lords αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Εφαρμόζεται το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού [...] 881/2002 [...] και στην περίπτωση καταβολής κρατικών κοινωνικών παροχών ή παροχών προνοίας στη σύζυγο προσώπου περιλαμβανόμενου στον κατάλογο [...], για τον λόγο και μόνον ότι αυτή συμβιεί με το πρόσωπο αυτό και θα χρησιμοποιήσει ή δύναται να χρησιμοποιήσει μέρος των χρημάτων για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, των οποίων θα κάνει χρήση ή θα επωφεληθεί και το περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 33 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, το Treasury υποστήριξε ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002 εφαρμόζεται στις επίμαχες καταβολές κοινωνικών παροχών ή παροχών προνοίας προς τις συζύγους προσώπων περιλαμβανόμενων στον κατάλογο, ερειδόμενο στο γράμμα της διατάξεως αυτής στην αγγλική απόδοσή της, καθόσον η αγγλική γλώσσα είναι επίσης η γλώσσα της διαδικασίας στην υπό κρίση υπόθεση.
- 34 Ως εκ τούτου, πρέπει να εξετασθεί αν μπορεί να δοθεί απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα, με γραμματική ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002, για την οποία είναι αναγκαία η σύγκριση των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων της διατάξεως αυτής.
- 35 Κατά την απόδοση της εν λόγω διατάξεως στην αγγλική γλώσσα, «[κ]άνένα κεφάλαιο δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, [...] ή προς όφελος» («[n]o funds shall be made available, directly or indirectly, to, or for the benefit of») προσώπου περιλαμβανόμενου στον κατάλογο.
- 36 Το Treasury, όπως και τα δικαστήρια που επιλήφθηκαν της υποθέσεως της κύριας δίκης πρωτοδίκως και κατ' έφεση και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου συνάγουν από την ανωτέρω διατύπωση ότι η απαγόρευση του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002 καλύπτει την έμμεση διάθεση κεφαλαίων προς όφελος προσώπου περιλαμβανόμενου στον κατάλογο.
- 37 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η διάταξη αυτή εφαρμόζεται, επίσης, όταν τα κεφάλαια διατίθενται σε άλλο πρόσωπο πλην του περιλαμβανόμενου στον κατάλογο προσώπου, το οποίο όμως αντλεί έμμεσο όφελος από τα εν λόγω κεφάλαια. Η περίπτωση αυτή συντρέχει στην υπόθεση της κύριας δίκης, καθόσον οι επίμαχες κοινωνικές παροχές και παροχές προνοίας υπολογίζονται και χορηγούνται προς όφελος της οικογένειας, της οποίας μέλος αποτελεί και το περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο.

- 38 Συναφώς, μολονότι η οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002 από το Treasury θα μπορούσε προφανώς να στηριχθεί και σε άλλες γλωσσικές αποδόσεις, όπως στην ουγγρική, στην ολλανδική, στη φινλανδική και στη σουηδική, επιβάλλεται, εντούτοις, η διαπίστωση ότι η διατύπωση της διατάξεως αυτής είναι διαφορετική σε άλλες γλωσσικές αποδόσεις, ιδίως, στην ισπανική, στη γαλλική, στην πορτογαλική και στη ρουμανική γλώσσα.
- 39 Συγκεκριμένα, από τις άλλες αυτές γλωσσικές αποδόσεις προκύπτει ότι, πλην της άμεσης ή έμμεσης διαθέσεως κεφαλαίων, απαγορεύεται επίσης «η χρησιμοποίηση κεφαλαίων προς όφελος» προσώπου περιλαμβανόμενου στον κατάλογο.
- 40 Σ' αυτές τις γλωσσικές αποδόσεις, το όφελος που φέρεται να αντλεί περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο δεν συνδέεται με τη διάθεση αλλά με τη χρησιμοποίηση κεφαλαίων. Επιπροσθέτως, στις εν λόγω γλωσσικές αποδόσεις, οι όροι «άμεσα ή έμμεσα» αφορούν τη διάθεση και όχι τη χρησιμοποίηση κεφαλαίων.
- 41 Η μεμονωμένη εξέταση αυτών των τελευταίων γλωσσικών αποδόσεων δεν μπορεί να υποστηρίξει την άποψη ότι οι επίμαχες αρχές, χορηγώντας κοινωνικές παροχές ή παροχές προνοίας στις συζύγους προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο, χρησιμοποιούν, εξ αυτού του λόγου τα συγκεκριμένα κεφάλαια «προς όφελος» προσώπου περιλαμβανόμενου στον κατάλογο. Πράγματι, τα επίμαχα κεφάλαια δεν διατίθενται στις εν λόγω αρχές, αλλά στις συζύγους προσώπων περιλαμβανόμενων στον κατάλογο, οι οποίες τα χρησιμοποιούν ακολούθως για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που παρέχουν ως βοήθεια σε είδος στα περιλαμβανόμενα στον κατάλογο πρόσωπα για την κάλυψη βασικών δαπανών της οικογένειας, της οποίας μέλη αποτελούν τα πρόσωπα αυτά.
- 42 Επιπροσθέτως, άλλες γλωσσικές αποδόσεις, όπως στη γερμανική και στην ιταλική γλώσσα, δεν εμπίπτουν σε καμιά από τις ανωτέρω δύο ομάδες, αλλά χρησιμοποιούν δική τους ορολογία.

- 43 Ειδικότερα, οι αποδόσεις αυτές απαγορεύουν, αντί της άμεσης ή έμμεσης διαθέσεως κεφαλαίων σε περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο, την «άντληση οφέλους» («zugute kommen») από το εν λόγω πρόσωπο, ή «τη χορήγηση κεφαλαίων προς όφελος» («stanziar[e] a [...] vantaggio») του εν λόγω προσώπου.
- 44 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, οι διάφορες γλωσσικές αποδόσεις μιας διατάξεως της Ευρωπαϊκής Ενώσεως πρέπει να ερμηνεύονται κατά ομοιόμορφο τρόπο και, επομένως, σε περίπτωση αποκλίσεων μεταξύ τους, η επίμαχη διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται σε συνάρτηση με τη γενική οικονομία και τον σκοπό της κανονιστικής ρυθμίσεως της οποίας αποτελεί μέρος (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, C-341/01, *Plato Plastik Robert Frank*, Συλλογή 2004, σ. I-4883, σκέψη 64 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 45 Εξάλλου, για την ερμηνεία του κανονισμού 881/2002, πρέπει, επίσης, να ληφθεί υπόψη το περιεχόμενο και ο σκοπός του ψηφίσματος 1390 (2002), στην εφαρμογή του οποίου σκοπεί ο κανονισμός αυτός, κατά την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, C-402/05 P και C-415/05 P, *Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής*, Συλλογή 2008, σ. I-6351, σκέψη 297 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 46 Κατά την παράγραφο 2, στοιχείο α, του ψηφίσματος 1390 (2002), τα κράτη οφείλουν «να μεριμνήσουν ώστε ούτε τα κεφάλαια αυτά ούτε άλλα κεφάλαια [τα οποία ανήκουν σε πρόσωπα, ομάδες, επιχειρήσεις και φορείς που περιλαμβάνονται στον κατάλογο, ο οποίος καταρτίστηκε κατ' εφαρμογήν των ψηφισμάτων 1267 (1999) και 1333 (2000)], χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή οικονομικοί πόροι να διατίθενται, άμεσα ή έμμεσα, προς όφελος των προσώπων αυτών, εκ μέρους πολιτών τους ή εκ μέρους προσώπων ευρισκομένων στο έδαφός τους».
- 47 Μολονότι η φράση «pour les fins qu'ils poursuivent» («για τους σκοπούς που επιδιώκουν») στη γαλλική απόδοση της εν λόγω παραγράφου 2, στοιχείο α, επισημαίνει προφανώς ότι η διάθεση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων απαγορεύεται μόνον εφόσον μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τα

περιλαμβανόμενα στον κατάλογο πρόσωπα για τρομοκρατικές δραστηριότητες, επιβάλλεται, εντούτοις, η διαπίστωση ότι άλλες επίσημες γλωσσικές αποδόσεις της διατάξεως αυτής δεν καθιστούν, συναφώς, δυνατή μία υπ' αυτή την έννοια ερμηνεία της στηριζόμενη αποκλειστικά στο γράμμα της.

- 48 Συγκεκριμένα, η ανωτέρω φράση δεν περιλαμβάνεται στην απόδοση της εν λόγω διατάξεως στην ισπανική γλώσσα, στην οποία σημειώνεται μόνον ότι πρέπει να απαγορευθεί η διάθεση περιουσιακών στοιχείων «στα πρόσωπα αυτά» («de esas personas»). Η απόδοση στην αγγλική γλώσσα είναι επίσης διαφορετική, καθόσον προβλέπει την απαγόρευση διαθέσεως περιουσιακών στοιχείων «προς όφελος των προσώπων αυτών» («for such persons' benefit»).
- 49 Λαμβανομένων υπόψη, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, των διαφορετικών γλωσσικών αποδόσεων τόσο του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002 όσο και της παραγράφου 2, στοιχείο α, του ψηφίσματος 1390 (2002) και κατόπιν των επισημάνσεων που περιέχονται στις σκέψεις 44 και 45 της παρούσας αποφάσεως, το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002 πρέπει να ερμηνευθεί σε συνάρτηση με την όλη οικονομία και τον σκοπό της κανονιστικής ρυθμίσεως της οποίας αποτελεί μέρος και να ληφθεί υπόψη, στο πλαίσιο αυτό, ο σκοπός του ψηφίσματος 1390 (2002).
- 50 Συναφώς, όσον αφορά τις υποχρεώσεις που προβλέπει η παράγραφος 2, στοιχείο α, του ψηφίσματος 1390 (2002), η παράγραφος 4 του ψηφίσματος 1822 (2008), το οποίο εκδόθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας στις 30 Ιουνίου 2008, προβλέπει ότι οι υποχρεώσεις αυτές «ισχύουν για κάθε είδους οικονομικούς πόρους [...] οι οποίοι χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη του δικτύου της Αλ Κάιντα, του Οσάμα Μπιν Λάντεν, και των Ταλιμπάν, καθώς και των προσώπων, ομάδων, επιχειρήσεων και φορέων που συνδέονται με αυτούς».
- 51 Επιπροσθέτως, με το πληροφοριακό έγγραφο της 11ης Σεπτεμβρίου 2009, το οποίο φέρει τον τίτλο «Επεξήγηση των όρων που αφορούν τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων» και περιλαμβάνεται στον δικτυακό τόπο της επιτροπής κυρώσεων, η επιτροπή αυτή επισήμανε ότι «[σ]κοπός της δεσμεύσεως περιουσιακών στοιχείων είναι να αποκλεισθεί η παροχή σε πρόσωπα, ομάδες, επιχειρήσεις και φορείς των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται στον [κατάλογο που κατήρτισε η επιτροπή κυρώσεων] μέσων στηρίξεως της τρομοκρατίας».

- 52 Όσον αφορά τον κανονισμό 881/2002, το Δικαστήριο έκρινε ότι σκοπός του είναι η παρεμπόδιση της υπαγωγής υπό την εξουσία διαθέσεως προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο κάθε είδους οικονομικών πόρων, προκειμένου να αποκλεισθεί η χρηματοδότηση τρομοκρατικών δραστηριοτήτων (απόφαση της 11ης Οκτωβρίου 2007, C-117/06, Möllendorf και Möllendorf-Niehuus, Συλλογή 2007, σ. I-8361, σκέψη 63).
- 53 Εξάλλου, το Δικαστήριο επισήμανε ότι κύριος σκοπός του εν λόγω κανονισμού είναι η καταστολή της διεθνούς τρομοκρατίας, ιδίως η αποκοπή των πηγών χρηματοδότησής της, με δέσμευση των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων εκείνων των προσώπων και φορέων ως προς τους οποίους υπάρχουν υπόνοιες ότι εμπλέκονται σε τέτοιου είδους δραστηριότητες (προπαρατεθείσα απόφαση Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 169).
- 54 Ως εκ τούτου, σκοπός του συστήματος δεσμεύσεως περιουσιακών στοιχείων των προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο, στο οποίο εντάσσεται η απαγόρευση της διαθέσεως κεφαλαίων του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002, είναι η παρεμπόδιση της προσβάσεως των προσώπων αυτών σε οικονομικούς πόρους οιαδήποτε είδους, οι οποίοι θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων.
- 55 Ο σκοπός αυτός αποτυπώνεται, εξάλλου, στον προβλεπόμενο στο άρθρο 1, σημείο 2, του κανονισμού 881/2002 ορισμό της έννοιας «οικονομικοί πόροι» ως «κάθε είδους περιουσιακά στοιχεία, [...], τα οποία δεν είναι κεφάλαια αλλά μπορεί να χρησιμοποιούνται για την απόκτηση κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών», καθώς και στην απαγόρευση του άρθρου 2, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, της διαθέσεως οικονομικών πόρων σε πρόσωπα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο «για την απόκτηση [...] κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών».
- 56 Λαμβανομένου υπόψη του σκοπού του κανονισμού 881/2002, οι ανωτέρω αναφορές πρέπει να εκτιμηθεί ότι έχουν την έννοια ότι το μέτρο της δεσμεύσεως οικονομικών πόρων εφαρμόζεται μόνο σε περιουσιακά στοιχεία δυνάμει να μετατραπούν σε κεφάλαια, αγαθά ή υπηρεσίες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων.

- 57 Είναι αληθές ότι ούτε ο ορισμός των κεφαλαίων στο άρθρο 1, σημείο 1, του κανονισμού 881/2002 ούτε το προβλεπόμενο στο άρθρο 2, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού μέτρο της απαγορεύσεως της διαθέσεως κεφαλαίων περιέχουν τέτοιου είδους αναφορές. Εντούτοις, τούτο εξηγείται από το γεγονός ότι οι διατάξεις αυτές αφορούν συγκεκριμένα κεφάλαια τα οποία, όταν τίθενται, άμεσα ή έμμεσα, στη διάθεση προσώπου περιλαμβανόμενου στον κατάλογο, ενέχουν αυτά καθαυτά τον κίνδυνο χρησιμοποίησώς τους για την υποστήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων.
- 58 Πάντως, στην υπόθεση της κύριας δίκης, η ερμηνεία που δόθηκε από το Treasury στο άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002 δεν στηρίχθηκε στην ύπαρξη κινδύνου διαθέσεως των επίμαχων κεφαλαίων για την υποστήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων.
- 59 Δεν υποστηρίχθηκε ότι οι σύζυγοι προσώπων περιλαμβανόμενων στον κατάλογο εκχωρούν στους συζύγους τους τα κεφάλαια αυτά αντί να τα διαθέσουν για την κάλυψη βασικών οικογενειακών δαπανών τους. Μια τέτοιου είδους διάθεση κεφαλαίων θα καλυπτόταν, εξάλλου, από την απαγόρευση του άρθρου 2, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού και θα συνιστούσε ποινικώς κολάσιμη πράξη κατά το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.
- 60 Στην υπόθεση της κύριας δίκης δεν αμφισβητήθηκε ότι τα επίμαχα κεφάλαια χρησιμοποιούνται, κατ' ουσίαν, από τις οικείες συζύγους για την κάλυψη ουσιαστών οικογενειακών αναγκών, στις οποίες συγκαταλέγονται και οι ανάγκες προσώπων περιλαμβανόμενων στον κατάλογο.
- 61 Πάντως, όπως επισήμανε το αιτούν δικαστήριο χωρίς να αμφισβητηθεί στο σημείο αυτό ενώπιον του Δικαστηρίου, το ενδεχόμενο μετατροπής των εν λόγω κεφαλαίων σε μέσα δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων είναι μάλλον απίθανο, και τούτο για τον πρόσθετο λόγο ότι οι επίμαχες παροχές στην υπόθεση της κύριας δίκης καθορίζονται σε ποσά δυνάμενα να καλύψουν μόνον τις στοιχειώδεις ανάγκες των οικείων προσώπων.

- 62 Συνεπώς, υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, το όφελος σε είδος που θα μπορούσε να αντλήσει έμμεσα πρόσωπο περιλαμβανόμενο στον κατάλογο, από τις κοινωνικές παροχές οι οποίες καταβάλλονται στη σύζυγό του, δεν μπορεί να διακυβεύσει τον σκοπό του κανονισμού 881/2002 ο οποίος συνίσταται, όπως σημειώθηκε στη σκέψη 54 της παρούσας αποφάσεως, στην παρεμπόδιση της προσβάσεως των ανωτέρω προσώπων σε οικονομικούς πόρους οιαδήποτε είδους, οι οποίοι θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων.
- 63 Ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των αποκλίσεων που διαπιστώθηκαν ανωτέρω στις γλωσσικές αποδόσεις του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002, η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνευθεί, ενόψει του σκοπού που επιδιώκει, ως μη εφαρμοζόμενη στην περίπτωση κοινωνικών παροχών ή παροχών προνοίας καταβλητέων υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης.
- 64 Πρέπει, επίσης, να υπομνησθεί ότι ένα κείμενο του παράγωγου δικαίου της Ενώσεως πρέπει να ερμηνεύεται, στο μέτρο του δυνατού, κατά τρόπο σύμφωνο, ιδίως, με τις γενικές αρχές του δικαίου της Ενώσεως και, ειδικότερα, με την αρχή της ασφάλειας δικαίου (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 1ης Απριλίου 2004, C-1/02, Borgmann, Συλλογή 2004, σ. I-3219, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 65 Η αρχή αυτή επιβάλλει να είναι σαφής και ακριβής νομοθεσία, όπως ο κανονισμός 881/2002, θεσπίζουσα περιοριστικά μέτρα, τα οποία έχουν σημαντική επίπτωση στα δικαιώματα και στις ελευθερίες των προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο (προπαρατεθείσα απόφαση Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 375), η οποία, όπως προβλέπει το άρθρο 10 του εν λόγω κανονισμού, συνοδεύεται στο εθνικό δίκαιο από κυρώσεις (ποινικές εν προκειμένω) σε περίπτωση παραβάσεως των μέτρων αυτών, ούτως ώστε να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι, συμπεριλαμβανομένων τρίτων όπως οι οργανισμοί κοινωνικής πρόνοιας στην υπόθεση της κύριας δίκης, να γνωρίζουν σαφώς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και να λαμβάνουν τα ανάλογα μέτρα.
- 66 Στο πλαίσιο αυτό, τυχόν αντίθετη ερμηνεία από την υποστηριζόμενη στη σκέψη 63 της παρούσας αποφάσεως θα ενείχε τον κίνδυνο προκλήσεως ανασφάλειας δικαίου, μεταξύ άλλων, σε τριγωνικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα κεφάλαια δεν τίθενται

άμεσα ή έμμεσα στη διάθεση προσώπου περιλαμβανόμενου στον κατάλογο, αλλά στη διάθεση άλλου προσώπου με το οποίο το περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο διατηρεί στενούς δεσμούς και αντλεί εμμέσως ορισμένο όφελος από τα κεφάλαια αυτά.

- 67 Τέτοιου είδους ανασφάλεια δικαίου είναι προφανώς ανεπίτρεπτη, καθόσον στις περιπτώσεις αυτές ανακύπτει πάντως το ζήτημα αν το συγκεκριμένο όφελος, το οποίο παρέχει σε πρόσωπο περιλαμβανόμενο στον κατάλογο το πρόσωπο στο οποίο διατέθηκαν τα κεφάλαια αυτά, εμπίπτει στα περιοριστικά μέτρα που προβλέπει το άρθρο 2, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 881/2002.
- 68 Συναφώς, μπορεί να προστεθεί ότι, υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, το όφελος που αντλεί πρόσωπο περιλαμβανόμενο στον κατάλογο, με τη μορφή βοήθειας σε είδος, από κεφάλαια που διατίθενται στη σύζυγό του δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε οικονομικός πόρος κατά την έννοια των άρθρων 1, σημείο 2, και 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 881/2002, καθόσον ένα τέτοιου είδους όφελος δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί «για την απόκτηση [...] κεφαλαίων, αγαθών ή υπηρεσιών» κατά την έννοια των διατάξεων αυτών.
- 69 Συγκεκριμένα, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 61 της παρούσας αποφάσεως, σε περιπτώσεις όπως οι υπό εξέταση, δεν θα μπορούσε ευλόγως να υποστηριχθεί ότι το εν λόγω όφελος θα μπορούσε να μετατραπεί σε οικονομικό πόρο δυνάμενο να χρησιμοποιηθεί από το περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο για την υποστήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων.
- 70 Ούτε θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι θα ήταν περιττή η εξαίρεση του άρθρου 2α του εν λόγω κανονισμού και, εν προκειμένω, αυτή που αφορά τις βασικές δαπάνες, εάν προκρινόταν η ερμηνεία κατά την οποία οι επίμαχες κοινωνικές παροχές στην υπόθεση της κύριας δίκης δεν εμπίπτουν στο άρθρο 2, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 881/2002.

- 71 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 102 των προτάσεών του, η εν λόγω εξαίρεση πρέπει να εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες διατίθενται, άμεσα ή έμμεσα, κεφάλαια σε περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο και όχι σε τρίτο, καθόσον το περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο μπορεί να αποφασίσει, σε μια τέτοια περίπτωση, πού θα διαθέσει τα κεφάλαια αυτά, με αποτέλεσμα να ελλοχεύει ο κίνδυνος διαθέσεώς τους για τρομοκρατικούς σκοπούς.
- 72 Τέλος, αν προκριθεί η ερμηνεία κατά την οποία οι επίμαχες κοινωνικές παροχές στην υπόθεση της κύριας δίκης δεν εμπίπτουν στο άρθρο 2, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 881/2002, δεν δύναται να αντιταχθεί ότι το περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο θα απαλλασσόταν από το βάρος καλύψεως των βασικών δαπανών του και θα μπορούσε, επομένως, να διοχετεύσει σε τρομοκρατικές δραστηριότητες περιουσιακά στοιχεία αποκτηθέντα με άλλα μέσα.
- 73 Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 105 των προτάσεών του, μολονότι η άμεση ανάληψη από τρίτο των βασικών δαπανών περιλαμβανόμενου στον κατάλογο προσώπου δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 του κανονισμού 881/2002, παραμένει γεγονός ότι η δέσμευση καθώς και οι απαγορεύσεις που προβλέπει η διάταξη αυτή εξακολουθούν να ισχύουν πλήρως για το πρόσωπο αυτό, υπό την επιφύλαξη, ενδεχομένως, της εξαιρέσεως του άρθρου 2 του εν λόγω κανονισμού.
- 74 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει να δοθεί στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 881/2002 έχει την έννοια ότι η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται επί της καταβολής κρατικών κοινωνικών παροχών και παροχών προνοίας στη σύζυγο περιλαμβανόμενου στον κατάλογο προσώπου απλώς και μόνον επειδή αυτή συμβιβεί με το εν λόγω πρόσωπο και διαθέτει ή δύναται να διαθέσει μέρος των παροχών αυτών για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, των οποίων θα κάνει χρήση ή θα επωφεληθεί και το περιλαμβανόμενο στον κατάλογο πρόσωπο.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ⁷⁵ Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 881/2002 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2002, για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 467/2001 του Συμβουλίου για την απαγόρευση της εξαγωγής ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών στο Αφγανιστάν, την ενίσχυση της απαγόρευσης πτήσεων και την παράταση της δέσμευσης κεφαλαίων και άλλων οικονομικών πόρων όσον αφορά τους Ταλιμπάν του Αφγανιστάν, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 561/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Μαρτίου 2003, έχει την έννοια ότι η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται επί της καταβολής κρατικών κοινωνικών παροχών και παροχών προνοίας στη σύζυγο προσώπου περιλαμβανόμενου στον κατάλογο που κατήρτισε η επιτροπή η οποία συνεστήθη κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 6, του ψηφίσματος 1267 (1999) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του εν λόγω κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε, απλώς και μόνον επειδή η ανωτέρω σύζυγος συμβιβεί με το εν λόγω πρόσωπο και διαθέτει ή δύναται να διαθέσει μέρος των παροχών αυτών για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, των οποίων θα κάνει χρήση ή θα επωφεληθεί και το πρόσωπο αυτό.

(υπογραφές)